

T. S. Eliot
The Love Song of J. Alfred Prufrock
[inneholder frøndeles en del {mangel}]

Navnet *J. Alfred Prufrock* følger mønsteret til T. Stearns Eliot, måten Eliot pleide å underskrive på når han var yngre. Diktet har mange ekko fra dikt av tidligere diktere. Her er nevnt de som kan ha status som allusjoner, og som dermed beriker diktets mening. Innledningssitatet er fra Dantes *Inferno* (Canto 27, ver 61-66). Dante møter Grev Guido da Montefeltro i 8. ring i helvete. Omhylllet i flammer svarer han på Dantes spørsmål om hans status som en som har gitt falske råd. Men først sier Guido:

DIKTTEKSTEN ER IKKE TATT MED AV COPYRIGHTGRUNNER

“{erstatt med norsk overs.:} *If I believed that my reply were made / To one who to the world would e'er return, / This flame without more flickering would stand still; / But inasmuch as never from this depth / Did any one return, if I hear true, / Without the fear of infamy I answer,*”

1 *you and I*: Påvirkningene fra filosofen Henri Bergson (1859-1941) og senere kommentarer fra Eliots hånd gir signaler om at “us” ikke nødvendig trenger å være flere personer – den kan viser til et jeg som er splittet i to aspekter, “you and I”. Men samtidig kan det ikke utelukkes at “you” er en venn eller bekjent.

2
3 *etherised*: bedøvet med eter, en av de få brukbare bedøvelsesmidlene på tiden diktet ble skrevet; *ether* kan også bety eter i betydelsen det som fyller tomrommet mellom himmel og jord, *ethereal* brukes overjordiske vesener og fenomener, forestilt som halvt synlige, som laget av lys

4 *certain*: visse, bestemte

half-deserted: halvøde

5 *muttering*: mumlende

retreats: tilbaketrekninger, tilbaketrekkingsteder, refugier

6
7 *sawdust*: vedspån eller sagflis, ble før i tiden ofte spredd på gulv for å samle avfall

oyster-shells: østers

8 *tedious*: kjedsommelig

9 *insidious*: lumsk, snikende

intent: intensjon, hensikt

10 *overwhelming*: overveldende

11
12

13 *In the room...*, sitat fra Eliots ledestjerne blant de franske symbolistene Jules Laforgue (1860-1887). Originalen går: “Dans la piece les femmes vont et viennent/En parlant des maîtres {?} de Sienne” {tittel på diktet}, altså: “I rommet går og kommer kvinnene/I det de snakker om Sienna-skolens mestrer”. Diktet inneholder ellers mange ekko av Laforgue.

14 *Michelangelo* er den italienske maleren, poeten og skulptøren (1475-1564)

15 *The yellow fog* viste i følge Eliot til røyken som blåste over Mississippi fra hans hjemby St Louis

16 *muzzle*: kjeften på en hund, mule; munnkurv

window-panes: vindusrutene

17
18 *lingered*: ble igjen, somlet, dvelet

pools: pøler

drains: avløpene, avløpskanalene

19 *soot*: sot

	<i>chimneys</i> : skorstein, piper (på hus og fabrikker)
20	<i>terrace</i> : terrasse; sammenhengende rekke med hus
21	<i>seeing that</i> : i og med at
22	<i>curled</i> : krøllet seg
23	<i>indeed</i> : sant å si, virkelig. En sammensetning av <i>in</i> + <i>deed</i> (dåd) <i>there will be time</i> : viser til det oft siterte verset “Had we but world enough and time” i Marvells dikt “To His Coy Mistress”. Marvell argumenterer ovenfor sin elskede utsettelse hadde bare vært mulig om de hadde alle tid i verden til rådighet. Andrew Marvell (1621-1678) var (som John Donne) en av de “metaphysical poets” som Eliot beundret. Men sml. også Bibelen i King James-versjonen, “To every thing there is a season, and a time to every purpose under the heaven: A time to be born, and a time to die; a time to plant, and a time to pluck up that which is planted; [...] A time to love, and a time to hate; [...]” (Ecclesiastes/Predikerens 3.1-8)
24	
25	
26	
27	
28	
29	<i>works and days</i> : viser til den engelske tittelen på Hesiods <i>Verk og dager</i> (ca. 700 f.Kr.), et langt dikt som beskriver bondens arbeidsår
30	<i>plate</i> brukes ofte metaforisk i engelske idiomer, med betydningen “ansvar” eller “kompetanseområde”; <i>have a lot on one's plate</i> : ha mye å gjøre
31	
32	<i>indecisions</i> : ubeslutsomheter (brukes sjelden så spesifikt)
33	<i>visions</i> : syner, visjoner <i>revisions</i> : revideringer; repetisjoner (til eksamen)
34	<i>take...toast/tea</i> , forfinet engelsk
35	se vers 13
36	se vers 14
37	<i>indeed</i> : se vers 23
38	
39	<i>descend</i> : gå ned, stige ned
40	<i>bald</i> : hårløs, skallet
41	
42	<i>morning coat</i> : sjakett, en formell herrefrakke med skjot (flik bak) <i>mounting</i> : som stiger
43	<i>asserted</i> : hevdet, påstått, forfektet <i>necktie</i> = <i>tie</i> : slips <i>pin</i> : knappenål; <i>tiepin</i> : slipsnål
44	<i>But how his arms and legs are thin!</i> : setningsstrukturen er fransk heller enn engelsk
45	
46	<i>disturb</i> : forstyrre
47	
48	<i>reverse</i> : snu
49	
50	
51	<i>measured</i> : målt, utmålt, utdelt. Sml. <i>measure</i> : mål, grad; tiltak.
52	<i>dying</i> : døende. Sml. <i>dying away</i> : (om lyder) forsvinnende. <i>fall</i> : fall, også om toneleie eller stemmevolym <i>a dying fall</i> : Fra første replikk i Shakespeares <i>Twelfth Night</i> , der den kjærlighetsyke Orsino åpner med linjene: “If music be the food of love, play on, / Give me excess of it that, surfeiting, / The appetite may sicken and so die. / That strain again, it had a dying fall.” {Overs.}.
53	<i>farther</i> (uvanlig) = <i>further</i> : lengre bort, videre
54	<i>presume</i> : anta; formode; ta seg frihet til, driste seg til
55	
56	<i>fix</i> : holder fast, fastsetter, fest, binder; reparerer; steriliserer (om dyr); fikserer (om fotografisk film eller papir) <i>formulated</i> : utformet (om språklige yttringer). Sml. <i>formalin</i> eller <i>formaldehyde</i> : formalin eller formaldehyd, væske som brukes til oppbevaring av biologiske prøver; og <i>chloroform</i> : kloroform, en narkosemiddel.
57	<i>formulated...pin</i> : insektsamlere (f.eks. sommerfuglsamlere) fester sine funn med nål i en monter, etter at de har drept insekten med hjelp av kjemiske midler

- 58 *sprawling*: liggende/sittende med armer og ben i alle retninger
pinned som når insekter festes med nål av samlere
wriggling: vrikkende
- 59
60 *butt-ends*: sigarettstumper
ways: veier; væremåter; vaner
61 *presume*, se vers 54
- 62
63 *braceleted*: utstyrt med armringer
Sml. "A bracelet of bright hair about the bone", vers fra diktet "The Relic" av John Donne. Eliot fremhever dette versets effekt i sin essay "The Metaphysical Poets" (1921).
64 *downed*: dunet, dekket med dun
65
66 *digress*: komme seg bort fra emnet
67 *wrap*: vikle; pakke inn
68 *presume*, se vers 54
69
- 70 *dusk*: kveldsmørke
narrow: smale
71 *pipes*: rør; piper (for røyking). Kontrast den tidligere *chimneys* (vers 19)
72 *in shirt-sleeves*: i skjorteermene; uten jakke, uformelt kledd. Assosieres med uformalitet eller arbeidsomhet.
- 73 *ragged*: fillete, ujevne
claws: klør
74 *scuttling*: løpende på en krabbeaktig måte; også det å bore en skip i senk Sml. Hamlets utsagn, i det han spiller gal, om at Polonius "should be old as I am—if, like a crab you [Polonius] could go backward." (Shakespeares *Hamlet*, 2.2) {overs.}
floors: Havets bunn heter på engelsk *the sea-floor*.
- 75
76 *smoothed*: gjorde glatt/myk; glattet ut (som i *smooth a pillow*, glatte ut en pute). Sml. *soothed*: roet ned; lindret.
77 *malinger*: skulke, f.eks. ved å spille syk. Sml. *lingered*, vers 18.
78
79 *ices* = *ice-creams*
80
81
82 *platter*: stort ovalt fat
Viser til Bibelens fortelling om hvordan kongen Herodes blir bedt av danseren Salome om å gi henne Johannes Døperens hode. Motvillig lar han Johannes drepe og hodet bringes inn på et fat. Markus 6.17-29; Matteus 14.3-11.
- 83 *prophet*: Johannes døperen var profet
great-matter (uvanlig bindestrek): stor sak {sitat?}
84 *flicker*: blafre, glimte til, flimre
85 *Footman*: lakei, herrskapstjener i uniform
snicker: flire, fnise
86 *in short*: kort sagt, altså
I was afraid, sml. Dantes motvilje til å følge med Virgil ned i helvete (Dante, *Inferno* 1-2)
- 87
88
89 *some talk of you and me*: i Edwards Fitzgeralds gjendiktning av Omar Khayyâm forekommer versene
"There was a Door to which I found no Key: / There was a Veil past which I could not see: / Some little Talk awhile of ME and THEE / There seemed-- and then no more of THEE and ME." (Stanza XXXII). Omar Khayyâm (1021/22-1122) var persisk dikter; Fitzgeralds frie gjendiktning fra 1859, *The Rubáiyát of Omar Khayyám*, fikk stort gjennomslag.
- 90 *worth while* = *worth it*
91 *bite off*: (om et utsagn) bryte av. Sml. *bite off more than one can chew*: ta seg vann over hodet.
matter: sak, emne

92	<i>squeezed into</i> : klemmet sammen til; klemmet inn i Sml. Marvell's "To His Coy Mistress" (se vers 23): "Let us roll all our strength, and all / Our sweetness, up into one ball / And tear our pleasures with rough strife / Through the iron gates of life."
93	<i>overwhelming</i> : se vers 10
94	<i>Lazarus, come from the dead</i> : Lasarus var en mann som i følge Bibelen ble brakt tilbake fra de døde av Jesus (Johannes 11.1-44). Jesus forteller også en parabel om den fattige Lasarus som kommer til himmelen og en rik mann som kommer til helvete. Den rike ber Abraham om å sende Lasarus tilbake til de levende for å advare hans fem brødre om fordømmelsen. Abraham bebreider ham, og sier at "Hører de ikke Moses og profetene, da vil de heller ikke tro om noen står op fra de døde." (Lukas 16.19-31).
95	
96	<i>settling</i> : i det en setter, legger ned, bringer til roe. Sml. <i>settle down</i> : roe seg ned, gjøre seg klar til å sove
97	<i>pillow</i> : pute
98	<i>at all</i> : i det heletatt
99	
100	
101	<i>dooryards</i> (amerikansk engelsk): gårds plass eller hage foran inngangen til et hus. <i>sprinkled</i> : drysset, særlig med vann (eventuelt regn). Gater kan drysses med vann for å hindre støvet fra å spre seg.
102	<i>trail along</i> : sleper seg langs, blir dratt langs
103	
104	
105	<i>magic lantern</i> : apparat som prosjiserer (<i>threw</i>) bilder på glass opp på et hvit skjerm i et mørkt rom; navnet på forløperen til lysbildeapparatet.
106	
107	<i>shawl</i> : sjal
108	
109	
110	
111	<i>Prince Hamlet</i> : den ubeslutsomme prinsen i Shakespeares <i>Hamlet</i> <i>was</i> = <i>was</i> (<i>I</i>)
112	<i>Am</i> = (<i>But I</i>) <i>am</i> <i>attendant</i> : ledsagende, tjenende, oppmerksom <i>attendant lord</i> : viser til karakterer som Rosencrantz, Guildenstern, Osric, og Polonius (se vers 74) i <i>Hamlet</i> <i>will do</i> : holder, er nok. I andre sammenheng: skal gjøre (noe).
113	<i>swell</i> : øke i antall <i>progress</i> : fremmarsj; framskritt; kongeferd og tilsvarende. Dramaer fra Shakespeares tid viste av og til en slik ferd (med kongelighet, tjenere og hoffet) gående over scenen.
114	<i>advise</i> : råde <i>no doubt</i> : utvilsomt <i>tool</i> : verktøy
115	<i>deferential</i> : ærbødig <i>glad to be of use</i> : glad for å være til hjelp
116	<i>politic</i> : kløktig, diplomatisk, høflig <i>cautious</i> : forsiktig, varsom <i>meticulous</i> : omhyggelig, pinlig nøyaktig. Eldre betydning ikke lengre brukt: redd, bekymret.
117	<i>high sentence</i> : høye tanker uttrykt i fine ord. Frasen brukes i <i>Canterbury Tales</i> , til Geoffrey Chaucer (ca.1340/45-1400). Vers 117-19 kunne også være en beskrivelse av Polonius i <i>Hamlet</i> . <i>obtuse</i> : tungnem, sta; stump (om vinkel)
118	<i>indeed</i> , se vers 23 <i>ridiculous</i> : latterlig
119	<i>the Fool</i> : Hoffnarren. Sml. <i>fool</i> (tosk) og <i>to play the fool</i> (tøyse, late som en er dum). Shakespeares skuespill har ofte en karakter som kalles "the Fool". Hamlets hoffnarr var Yorick; i en kjent scene i <i>Hamlet</i> (5.1) holder Hamlet Yoricks hodeskalle. Men Hamlet spilte også selv gal eller dum. Og kaller samtidig Polonius en av "These tedious old fools!" (2.2)
120	
121	<i>the bottoms of my trousers rolled</i> : buksene oppviket. En ny mote på denne tiden.
122	<i>part my hair behind</i> : skille håret bak. Provoserende bohemske hårstil på denne tiden.

123
124 *mermaids*: havfruene

125
126 *seaward*: ut mot havet
127
128
129 *lingered*, se vers 18
chambers: rom, kammer
130 *wreathed*: kranset
seaweed: sjøgress, tang
131 Originalen slutter i dens første utgave i 1915 men en linje med prikker, som ga et ufullendt inntrykk.

laget av Johan Schimanski